

1

3670

I.

Storlägret i Ljungbyhed 1860.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVStorlägret i
Ljungbyhed
1860.

De s.k.storlägren i Ljungbyhed ha alltid tilldragit sig ett visst intresse från befolkningens sida, och minnet av dessa händelser från den tid då här ej var så gott om förströelser lever kvar ännu hos dem som varit med.

Sålunda berättar f.lantbrukaren Per Persson, Billinge om ett storläger 1860 då ~~hå~~ konungarna Carl XV och Fredrik VII var med.

Båda konungarna kommo med tåg till Stehag och då det ej fanns någon station närmare Ljungbyhed färdades de med hästskjuts dit, med första hästombyte i Billinge. Det var en lång rad med vagnar, berättar sagesmannen, med tre hästar i bredd för varje vagn. Det var täckta vagnar Majestäten och dess uppvaktningar färdades i och det var en skjuts, som ej fick gå sakta, vilket lätt förstås då man efter knappt mera än en mils färd hade hästombyte.

Två kronolänsmän och tre fjärdingsmän voro beordrade att vara närvarande och ordna de från Billinge, Hallaröd och Bosarp uppbadade bönderna, vars hästar skulle användas för ombytet. Särskild order var utfärdad att man skulle försöka få fast i de bästa hästar man kunde få tag

i för att få bästa möjliga fart, ty Carl XV ville åka fort.

De skånska regementena kommo marscherande från sina olika förläggnings-
orter för att möta upp ~~från~~ å Ljungbyhed, varibland må nämnas Södra
Skånska Infanteriregementet kom från Tvedöra, men det var ej endast
de skånska regementena, som voro med. Sagesmannen berättar att även Kronobergs
och Jönköpings regemente ~~xxx~~ ^{/voro/} med.

Storlägret
1860.

Såsom nämnts skedde första hästombytet i Billinge och på den ödsliga
bygatan där endast en sparsam trafik i allmänhet var rådande blev i
hast ett rörligt liv. Visserligen var det ej lång väg man åkt, men den
tidens dåliga vägar gjorde att färden ej gick så fort och därför tyckte
väl resenärerna att det var skönt att röra på sig.

Såväl konungarna, som hovfolket gingo av och promenerade på bygatan,
där en mängd nyfikna ej blott från Billinge utan trakten däromkring
samlats för att beskåda, vad som försiggick.

På denna tid var det gott om tiggare och även ~~xxxxx~~ ^{/en del sådana/} hade passat på
att komma och naturligtvis sökte de utnyttja sig av tillfället. Sages-
mannen berättar att i en vagn sutto ett par herrar och då tiggarna
gingo dit bort fingo de vars en pappersenkrona.

För att bereda plats på de smala vägarna där man i vanliga fall med

knapp nöd kunde mötas red kronolänsman Centervall i Stehag före och om så skall säga rödjade väg ty alla mötande fingo köra ut på åkrarna så att kortègen kunde komma fram.

De bönder som ägde hästarna fingo sitta bak på vagnarna och åka med till Uggeröd i Röstånga, som var nästa håll- och ombytesplats och så fingo de där sina hästar med sig hem. Från denna hållplats körde man sedan till Ljungbyhed. Kungen hade egna ^{/kuskar/} ~~hästar~~ för sig och sin svit och dessa sparade sannerligen inte hästarna, sagesmannen berättade t. o. m. att man hade kört ihjäl en häst.

Det var ej endast till de platser där kortègen drog fram nyfikna kommo för att titta, utan under hela tiden lägret var förlagt på Ljungbyhed kommo personer resande från olika delar av Skåne och en stor del lantbrukare bland dem sagesmannena far körde ~~fleråriga~~ i en hel månad skjutsar mellan Stehag och Ljungbyhed. De höllo vid Stehags station vid förmiddagstågens ankomst och sedan körde de långa vägen fram och åter till Ljungbyhed.

Storlägret
1860

II.

När kyrkoherde Rotstein kom till Billinge.

I slutet av 1700- och början av 1800-talet fanns en kyrkoherde och sedermera prost i Billinge vid namn Petrus Rotstein. Denne kom till Billinge från Stockholm, vilken väg han måste färdas efter hästskjuts. När han kom till Uggleöd i norra delen av Röstänga församling visste han att han var inom det område där han skulle ha sin verksamhet. Här befallde han körsvennen stanna och gick så in i en gård i närheten. Då han kom in frågade han om de visste vem de skulle ha till präst, svarade de, att det skulle vara en från Stockholm och då svarade han, att det var just han. På så sätt presenterade han sig för sina sockenbor.

Rotstein, kyrkoherde i Billinge.

III.Enskiftet i Billinge.

Enskiftet förrättades i Billinge i början av 1830-talet. En del gårdar bl.a. Oregården och Storegården, vilka förut lågo i byn, blevo nu utflyttade och placerade på sina nuvarande platser uppåt den del av socknen, som kallas Billinge skog. Här fingo de sina lotter och här odlade de och röjde en del förut till byn hörande odlad fäladsmark.

Enskiftet i Billinge.